

DNS servis

Predmet: Mrežni servisi

Profesor: dr Dušan Stefanović

Asistent: Nikola Milutinović

UVOD

DNS (*Domain Name System*) predstavlja jedan od temeljnih stubova savremenog Interneta. Njegova osnovna uloga je prevodenje domenskih imena u IP adresu, što omogućava korisnicima da lako pristupaju veb sajтовима bez potrebe da pamte složene numeričke adrese.

DNS je distribuirana baza podataka koja pamti izvorne zapise (*resource records*) za preslikavanje imena hosta u IP adresu. Ovaj sistem funkcioniše kao telefonski imenik Interneta, automatski usmeravajući zahteve ka odgovarajućim serverima na osnovu unetog imena domena.

DNS sistem je organizovan hijerarhijski i sastoji se od više tipova DNS servera i zapisa koji omogućavaju njegovo funkcionisanje.

Osnovni tipovi DNS servera

Rekurzivni DNS serveri

Ovi serveri primaju upite od klijenata i imaju zadatak da pronađu odgovarajuću IP adresu. Ako nemaju traženu adresu u kešu, oni kontaktiraju druge DNS servere dok ne dobiju konačan odgovor.

Njihova osnovna funkcija je da pronađu IP adresu povezanu sa unetim domenskim imenom, čak i ako to zahteva komunikaciju sa više različitih DNS servera.

Najpoznatiji javni rekurzivni DNS serveri:

- Google DNS: 8.8.8.8 i 8.8.4.4
- Cloudflare DNS: 1.1.1.1 i 1.0.0.1
- OpenDNS: 208.67.222.222 i 208.67.220.220
- Quad9 DNS: 9.9.9.9

Osnovni tipovi DNS servera

Autoritativni DNS serveri

Ovi serveri čuvaju zvanične zapise za određene domene. Kada rekurzivni serveri traže informaciju o nekom domenu, autoritativni serveri pružaju tačan odgovor.

DNS zapisi:

- A (IPv4 adresa) – Mapira domensko ime na odgovarajuću IPv4 adresu.
- AAAA (IPv6 adresa) – Povezuje domensko ime sa IPv6 adresom.
- SOA (Start Of Authority) – Glavni DNS server za mrežu koju posmatramo.
- CNAME (alijs) – Preusmerava jedno domensko ime na drugo.
- MX (mail server) – Definiše servere za prijem elektronske pošte za određeni domen.
- NS (Name Server) – Definiše koji serveri su autoritativni za taj domen, odnosno koji server pokriva određeni domen.
- TXT – Sadrži tekstualne informacije, često korišćene za verifikaciju i bezbednosne svrhe.

Osnovni tipovi DNS servera

Root DNS serveri

Predstavljaju vrh DNS hijerarhije i usmeravaju upite ka odgovarajućim TLD (Top-Level Domain) serverima. Ne sadrže direktnе IP adrese za domene, već imaju listu DNS servera za domene najvišeg nivoa (TLD, npr. .com, .org, .rs). Kada rekurzivni DNS serveri ne mogu da pronađu IP adresu za traženi domen, oni prvo kontaktiraju jedan od Root DNS servera, koji ih zatim usmerava ka odgovarajućem TLD serveru.

Postoji 13 grupa Root DNS servera, označenih slovima od A do M. Ovi serveri nisu fizički ograničeni na 13 mašina – umesto toga, oni koriste tehnologiju Anycast, što znači da postoji više instanci svakog servera širom sveta.

Osnovni tipovi DNS servera

TLD (Top-Level Domain) serveri

Ovi serveri upravljaju domenima najvišeg nivoa (.com, .net, .org, .rs itd.) i usmeravaju zahteve ka odgovarajućim autoritativnim serverima za određeni domen.

TLD serveri koriste geografski distribuirane kopije kako bi se umanjio rizik od preopterećenja i napada. Takođe, veliki operatori DNS sistema stalno unapređuju svoju infrastrukturu i primenjuju mere poput Anycast tehnologije, koja omogućava da korisnici automatski budu usmereni ka najbližem i najmanje opterećenom serveru.

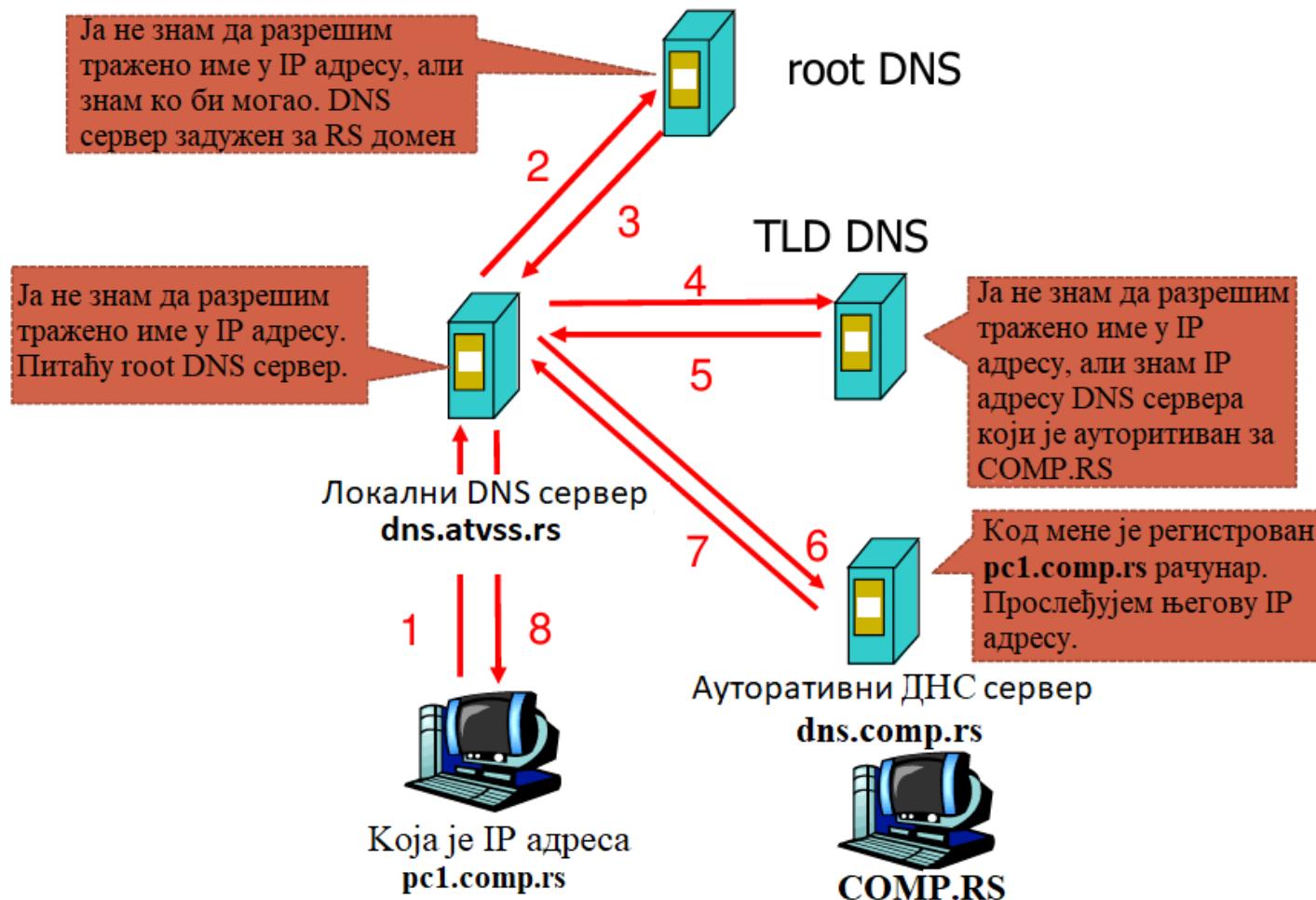
5. Keširajući DNS serveri – Ovi serveri čuvaju prethodno dobijene DNS odgovore kako bi ubrzali naredne zahteve za istim domenom, čime se smanjuje opterećenje mreže i poboljšava brzina pristupa Internet resursima.

Osnovni tipovi DNS servera

Keširajući DNS serveri

Ovi serveri čuvaju prethodno dobijene DNS odgovore kako bi ubrzali naredne zahteve za istim domenom, čime se smanjuje opterećenje mreže i poboljšava brzina pristupa Internet resursima.

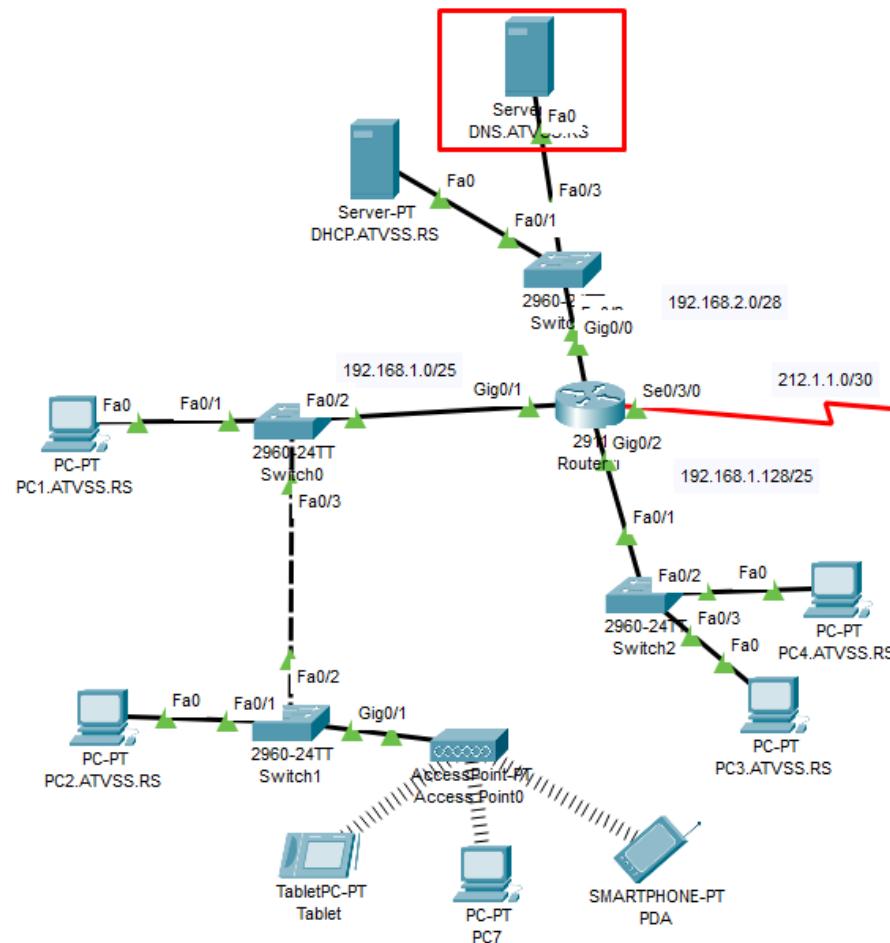
Hijerarhijska organizacija DNS servera

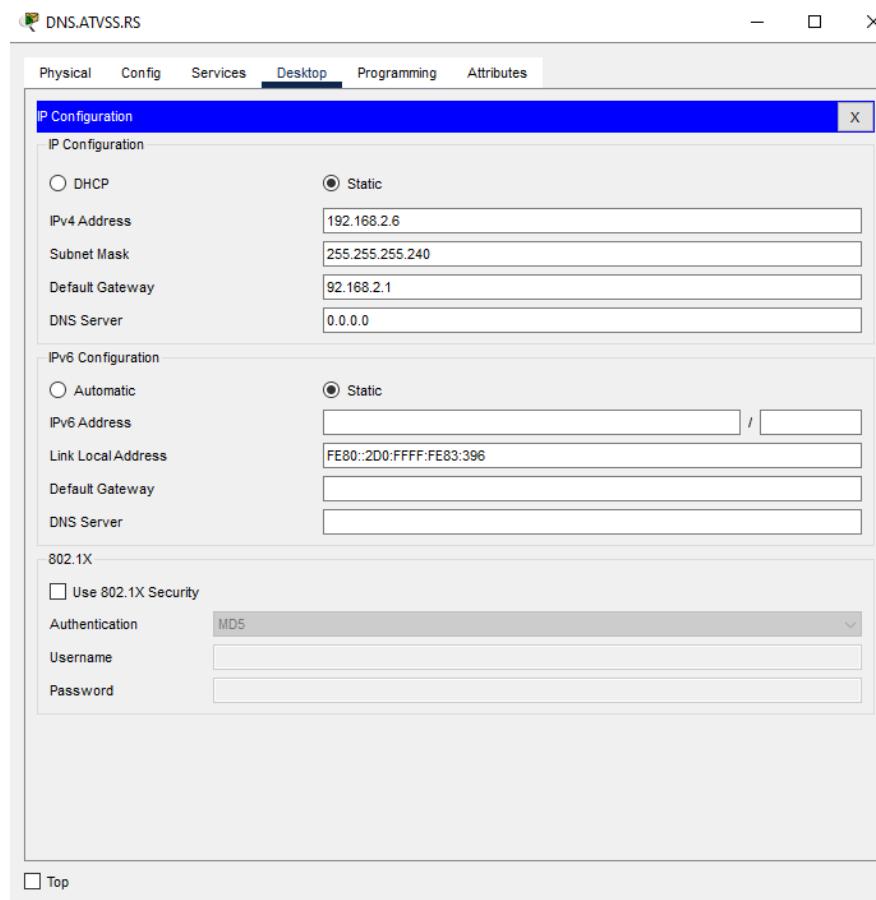
Zadatak

Potrebno je dodati i podesiti DNS server tako da klijent uređaji mogu da pristupe drugim klijent uređajima koji se nalaze u istoj ili različitoj mreži na osnovu imena. U ATVSS i COMP mrežnoj infrastrukturi podesiti DNS servere - DNS.ATVSS.RS i DNS.COMP.RS, tako da zahteve koje oni ne mogu da razreše šalju dalje do DNS servera zaduženom za RS domen - DNS.RS. Server DNS.RS mora sadržati informacije o DNS serverima zaduženim za ATVSS.RS i COMP.RS domene.

Mrežna infrastruktura ATVSS.RS domena

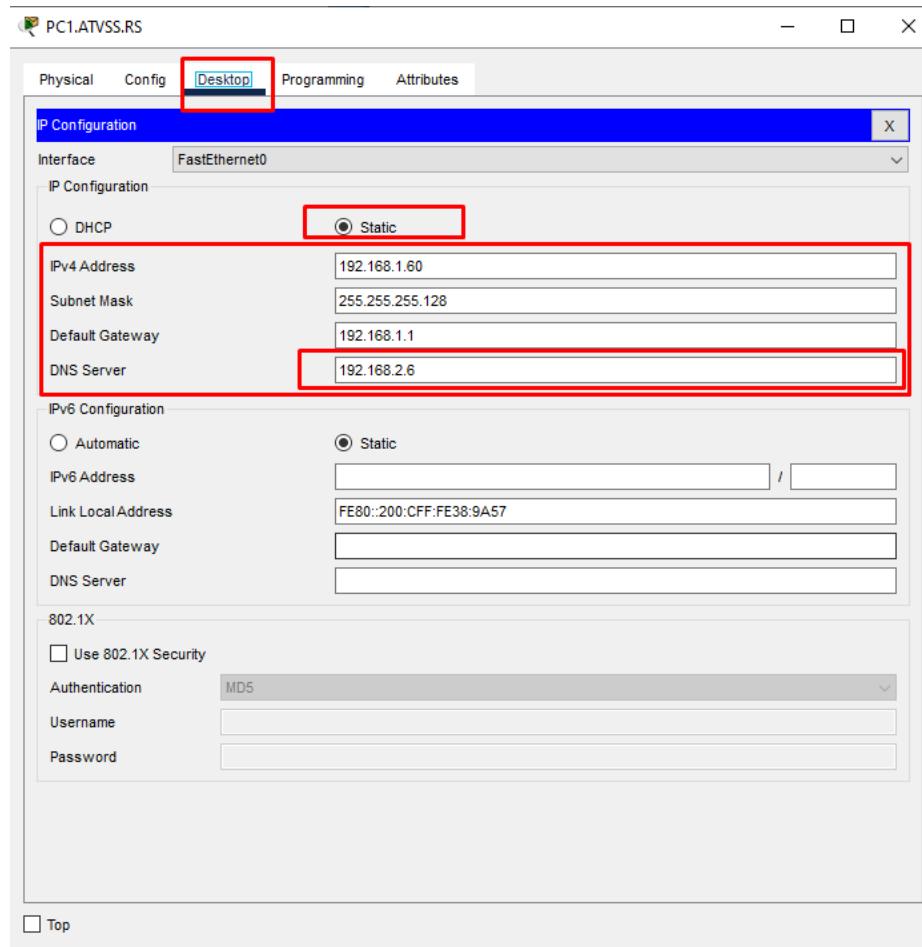

Dodeljivanje statickih mrežnih parametara na DNS serveru

- *IP адреса:* 192.168.2.6
- *Subnet Mask:* 255.255.255.240
- *Default Gateway:* 192.168.2.1

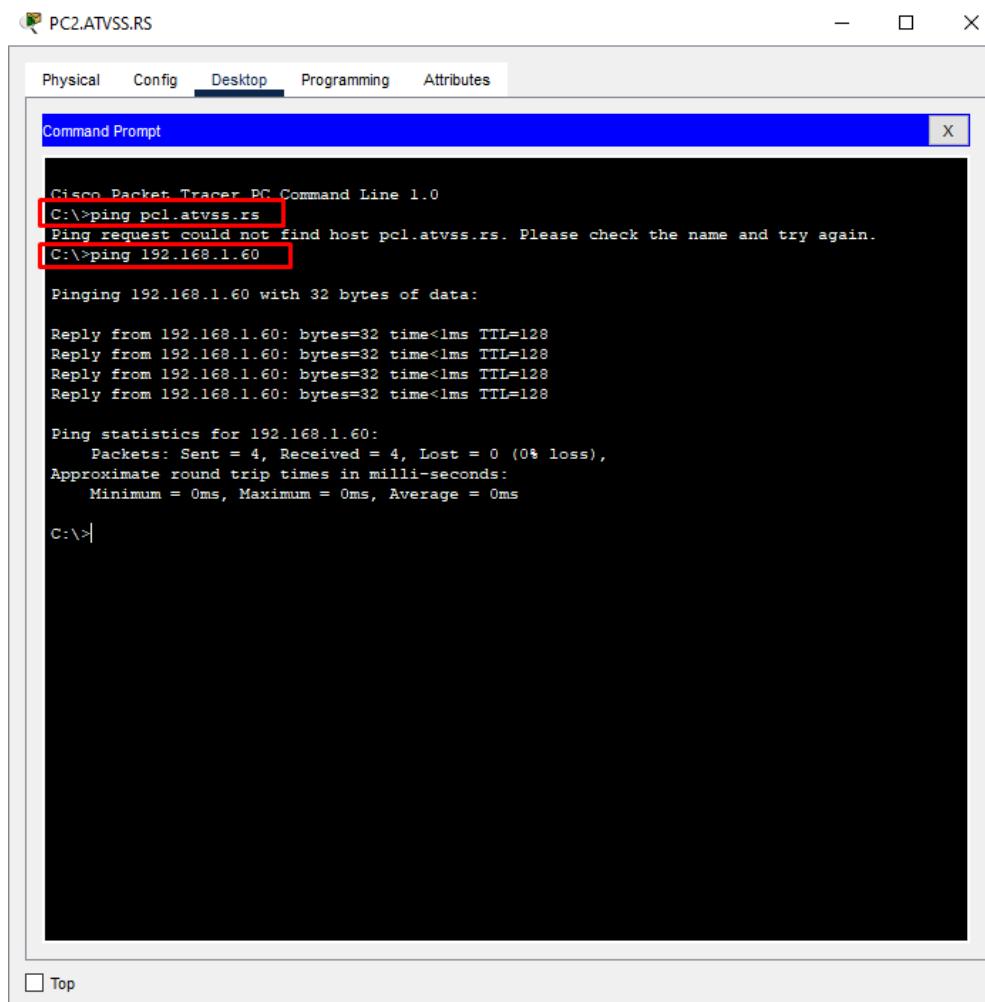
Dodeljivanje statičkih mrežnih parametara na klijent računarima

- PC1.ATVSS.RS – 192.168.1.60
- PC2.ATVSS.RS – 192.168.1.61
- PC3.ATVSS.RS – 192.168.1.200
- PC4.ATVSS.RS – 192.168.1.201

Prilikom dodeljivanja mrežnih parametara računarima PC3 i PC4 potrebno je voditi računa o *Default Gateway*-u pošto pripadaju drugoj mreži.

Testiranje komunikacije u okviru iste mreže

The screenshot shows a window titled 'PC2.ATVSS.RS' with a tab bar containing 'Physical', 'Config', 'Desktop' (which is selected), 'Programming', and 'Attributes'. Below the tabs is a 'Command Prompt' window with the title 'Cisco Packet Tracer PC Command Line 1.0'. The command prompt shows the following output:

```
Cisco Packet Tracer PC Command Line 1.0
C:\>ping pc1.atvss.rs
Ping request could not find host pc1.atvss.rs. Please check the name and try again.
C:\>ping 192.168.1.60

Pinging 192.168.1.60 with 32 bytes of data:
Reply from 192.168.1.60: bytes=32 time<1ms TTL=128

Ping statistics for 192.168.1.60:
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
Approximate round trip times in milli-seconds:
    Minimum = 0ms, Maximum = 0ms, Average = 0ms

C:\>
```

Sa slike se može zaključiti da na mreži nije vidljiv uređaj sa nazivom pc1.atvss.rs. Kada unesemo IP adresu računara PC1 onda nam ping komanda prolazi.

Razlog zbog koga nam uređaj nije vidljiv na mreži je taj što njegovo ime i IP adresa nisu uneti u DNS server.

Konfiguracija ATVSS.RS DNS servera

DNS.ATVSS.RS

Physical Config Services Desktop Programming Attributes

SERVICES

- HTTP
- DHCP
- DHCPv6
- TFTP
- DNS**
- SYSLOG
- AAA
- NTP
- EMAIL
- FTP
- IoT
- VM Management
- Radius EAP

DNS

DNS Service On Off

Resource Records

Name	Type
atvss.rs	SOA

Primary Server Name: dns.atvss.rs Mail Box: mail.atvss.rs

Minimum TTL: 24 Refresh Time: 1

Retry Time: 2 Expiry Time: 10

Add Save Remove

No.	Name	Type	Detail

DNS Cache

Top

DNS.ATVSS.RS

Physical Config Services Desktop Programming Attributes

SERVICES

- HTTP
- DHCP
- DHCPv6
- TFTP
- DNS**
- SYSLOG
- AAA
- NTP
- EMAIL
- FTP
- IoT
- VM Management
- Radius EAP

DNS

DNS Service On Off

Resource Records

Name	Type
	A Record

Address

Add Save Remove

No.	Name	Type	Detail
0	atvss.rs	SOA	ServerName: dns.atvss.rs... MailBox : mail.atvss.rs Expiry :10 Refresh :1 Retry :2 MinTTL :24
1	dhcp.atvss.rs	A Record	192.168.2.5
2	dns.rs	A Record	100.1.1.10
3	pc1.atvss.rs	A Record	192.168.1.60
4	pc2.atvss.rs	A Record	192.168.1.61
5	pc3.atvss.rs	A Record	192.168.1.200
6	pc4.atvss.rs	A Record	192.168.1.201
7	rs	NS	dns.rs

DNS Cache

Top

Testiranje komunikacije u okviru iste mreže

The screenshot shows a Windows Command Prompt window with the title bar 'PC1.ATVSS.RS'. The window has tabs: Physical, Config, Desktop, Programming, and Attributes. The 'Config' tab is selected. The main area displays command-line output for pinging two hosts:

```
C:\>ping pc2.atvss.rs

Pinging 192.168.1.61 with 32 bytes of data:

Reply from 192.168.1.61: bytes=32 time<1ms TTL=128

Ping statistics for 192.168.1.61:
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
    Approximate round trip times in milli-seconds:
        Minimum = 0ms, Maximum = 0ms, Average = 0ms

C:\>ping pc2.atvss.rs

Pinging 192.168.1.61 with 32 bytes of data:

Reply from 192.168.1.61: bytes=32 time<1ms TTL=128
Reply from 192.168.1.61: bytes=32 time=9ms TTL=128
Reply from 192.168.1.61: bytes=32 time<1ms TTL=128
Reply from 192.168.1.61: bytes=32 time<1ms TTL=128

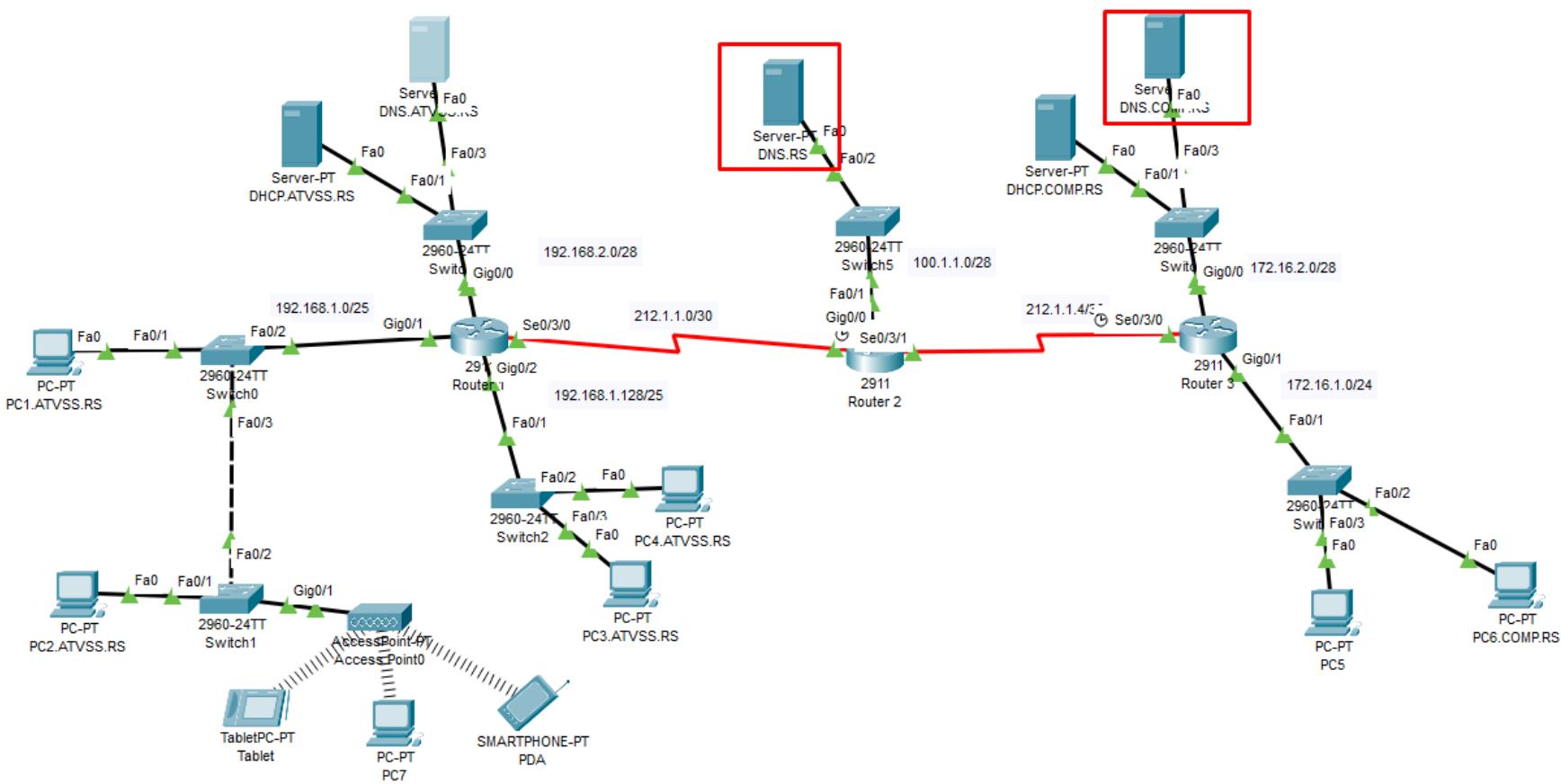
Ping statistics for 192.168.1.61:
    Packets: Sent = 4, Received = 4, Lost = 0 (0% loss),
    Approximate round trip times in milli-seconds:
        Minimum = 0ms, Maximum = 9ms, Average = 2ms

C:\>
```

At the bottom left of the window, there is a 'Top' button.

Svi uređaji koji su upisani u DNS server sada se mogu pretraživati na mreži i sa svojim imenom.

Dodavanje ostalih DNS servera u infrastruktru

Dodatna konfiguracija statickih ruta za dostupnost serverskog dela mreže

The image displays two network configuration interfaces side-by-side, labeled Router 1 and Router 2. Both interfaces have a navigation bar at the top with tabs for Physical, Config (which is selected), CLI, and Attributes.

Router 1 Configuration:

- ROUTING > Static:** A static route is being configured:
 - Network: 100.1.1.0
 - Mask: 255.255.255.240
 - Next Hop: 212.1.1.2
- Network Address:** Two entries are listed:
 - 172.16.1.0/24 via 212.1.1.2
 - 172.16.2.0/28 via 212.1.1.2
- Equivalent IOS Commands:**

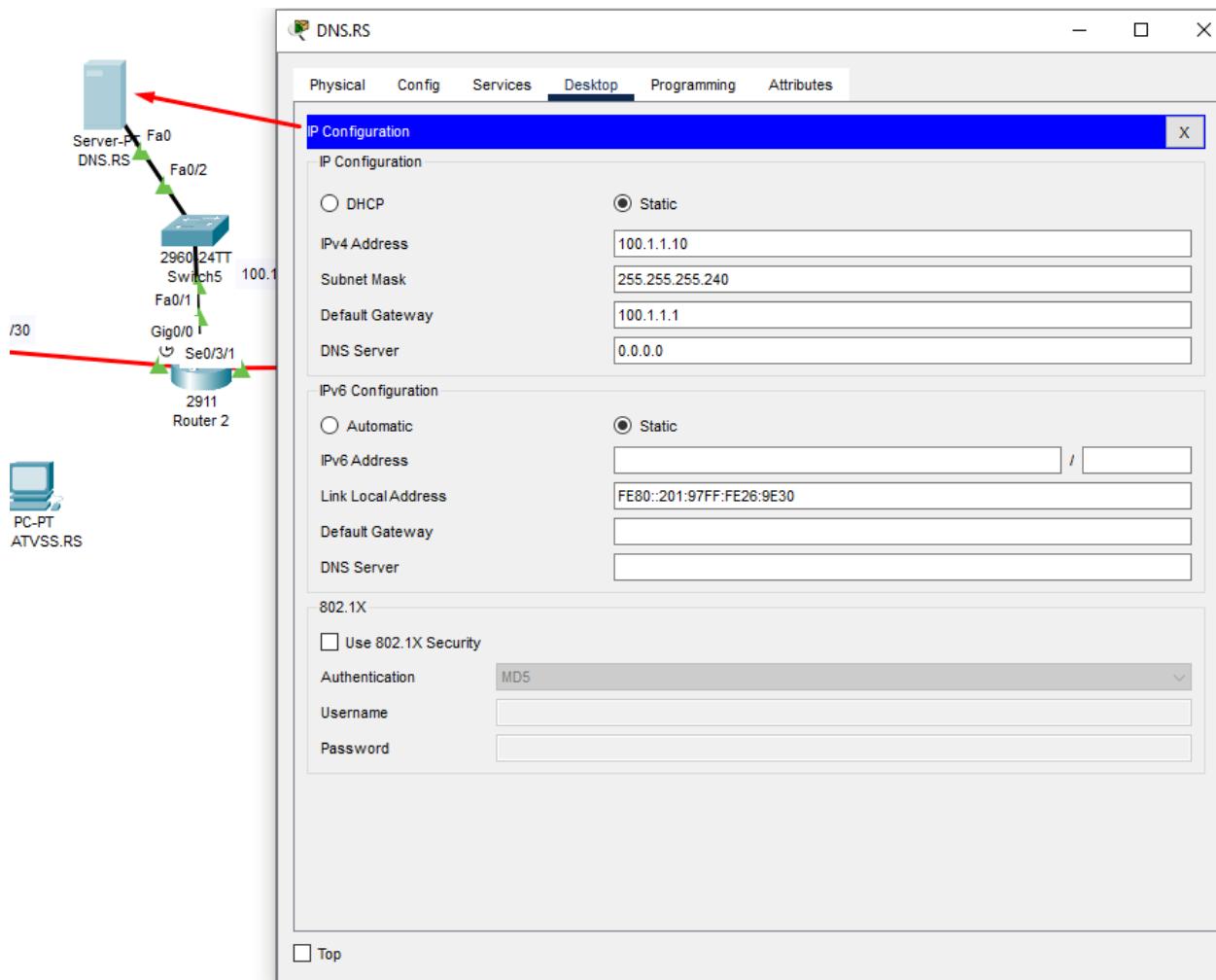
```
Router>enable
Router#
Router#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#
Router(config)#ip route 100.1.1.0 255.255.255.240 212.1.1.2
```

Router 2 Configuration:

- ROUTING > Static:** A static route is being configured:
 - Network: 172.16.2.0
 - Mask: 255.255.255.240
 - Next Hop: 212.1.1.6
- Network Address:** Three entries are listed:
 - 172.16.1.0/24 via 212.1.1.6
 - 192.168.1.0/25 via 212.1.1.1
 - 192.168.1.128/25 via 212.1.1.1
 - 192.168.2.0/28 via 212.1.1.1
- Equivalent IOS Commands:**

```
Router>enable
Router#
Router#configure terminal
Enter configuration commands, one per line. End with CNTL/Z.
Router(config)#
Router(config)#ip route 172.16.2.0 255.255.255.240 212.1.1.6
Router(config)#
Router(config)#ip route 192.168.2.0 255.255.255.240 212.1.1.1
```

Konfiguracija DNS.RS servera

Konfiguracija DNS.RS servera

The screenshot shows the 'DNS.RS' service configuration interface. The 'Services' tab is selected. On the left, a sidebar lists various services: HTTP, DHCP, DHCPv6, TFTP, DNS, SYSLOG, AAA, NTP, EMAIL, FTP, IoT, VM Management, and Radius EAP. The 'DNS' service is highlighted. The main panel displays the 'DNS' configuration. It includes a 'DNS Service' section with an 'On' radio button selected. Below it is a 'Resource Records' section with fields for 'Name' (empty), 'Type' (set to 'A Record'), and 'Address' (empty). At the bottom of this section are 'Add', 'Save', and 'Remove' buttons. A table below lists four resource records:

No.	Name	Type	Detail
0	atvss.rs	NS	dns.atvss.rs
1	comp.rs	NS	dns.comp.rs
2	dns.atvss.rs	A Record	192.168.2.6
3	dns.comp.rs	A Record	172.16.2.6

At the bottom of the main panel, there is a 'DNS Cache' button and a 'Top' link.

Praćenje paketa

PDU Information at Device: PC6.COMP.RS

OSI Model [Outbound PDU Details](#)

PDU Formats

EthernetII					
0	4	8	12		
PREAMBLE: 101010..10		DEST ADDR: 00E0.2FB.D.C C02	SFD		
SRC ADDR: 0002.4AC3.EB7C	TYP: E:0x	DATA (VARIABLE LENGTH)	FCS: 0x00000000		
IP					
0	4	8	16	20	24
VER: 4	IHL: 5	DSCP: 0x00	TL: 56		
ID: 0x0001		FLA: GS: 0	FRAG OFFSET: 0x000		
TTL: 128		PRO: 0x11	CHKSUM		
SRC IP: 172.16.1.50					
DST IP: 172.16.2.6					
DATA (VARIABLE LENGTH)					
UDP				Bytes	
0	4	8	16	20	24
SOURCE PORT: 1025		DESTINATION PORT: 53		Length: 0x0024	
Length: 0x0024		Checksum: 0		Data (Variable Length)	
DATA (VARIABLE LENGTH)					
DNS Header				Bits	
0	8	16	24		
Transaction ID: 0x4626		OPC: C: C: C: Z:	QDCOUNT: 1	ANCOUNT: 0	
QDCOUNT: 0		ANCOUNT: 0		ARCOUNT: 0	

PDU Information at Device: DNS.COMP.RS

OSI Model [Outbound PDU Details](#)

PDU Formats

EthernetII					
0	4	8	12		
PREAMBLE: 101010..10		DEST ADDR: 00E0.2FB.D.C C01	SFD		
SRC ADDR: 0002.C.CFB5.7BAA	TYP: E:0x	DATA (VARIABLE LENGTH)	FCS: 0x00000000		
IP					
0	4	8	16	20	24
VER: 4	IHL: 5	DSCP: 0x00	TL: 56		
ID: 0x0001		GS: 0	FRAG OFFSET: 0x000		
TTL: 128		PRO: 0x11	CHKSUM		
SRC IP: 172.16.2.6					
DST IP: 100.1.1.10					
DATA (VARIABLE LENGTH)					
UDP				Bytes	
0	4	8	16	20	24
SOURCE PORT: 1025		DESTINATION PORT: 53		Length: 0x0024	
Length: 0x0024		Checksum: 0		Data (Variable Length)	
DATA (VARIABLE LENGTH)					
DNS Header				Bits	
0	8	16	24		
Transaction ID: 0x4626		OPC: C: C: C: Z:	QDCOUNT: 1	ANCOUNT: 0	
QDCOUNT: 0		ANCOUNT: 0		ARCOUNT: 0	

PDU Information at Device: DNS.RS

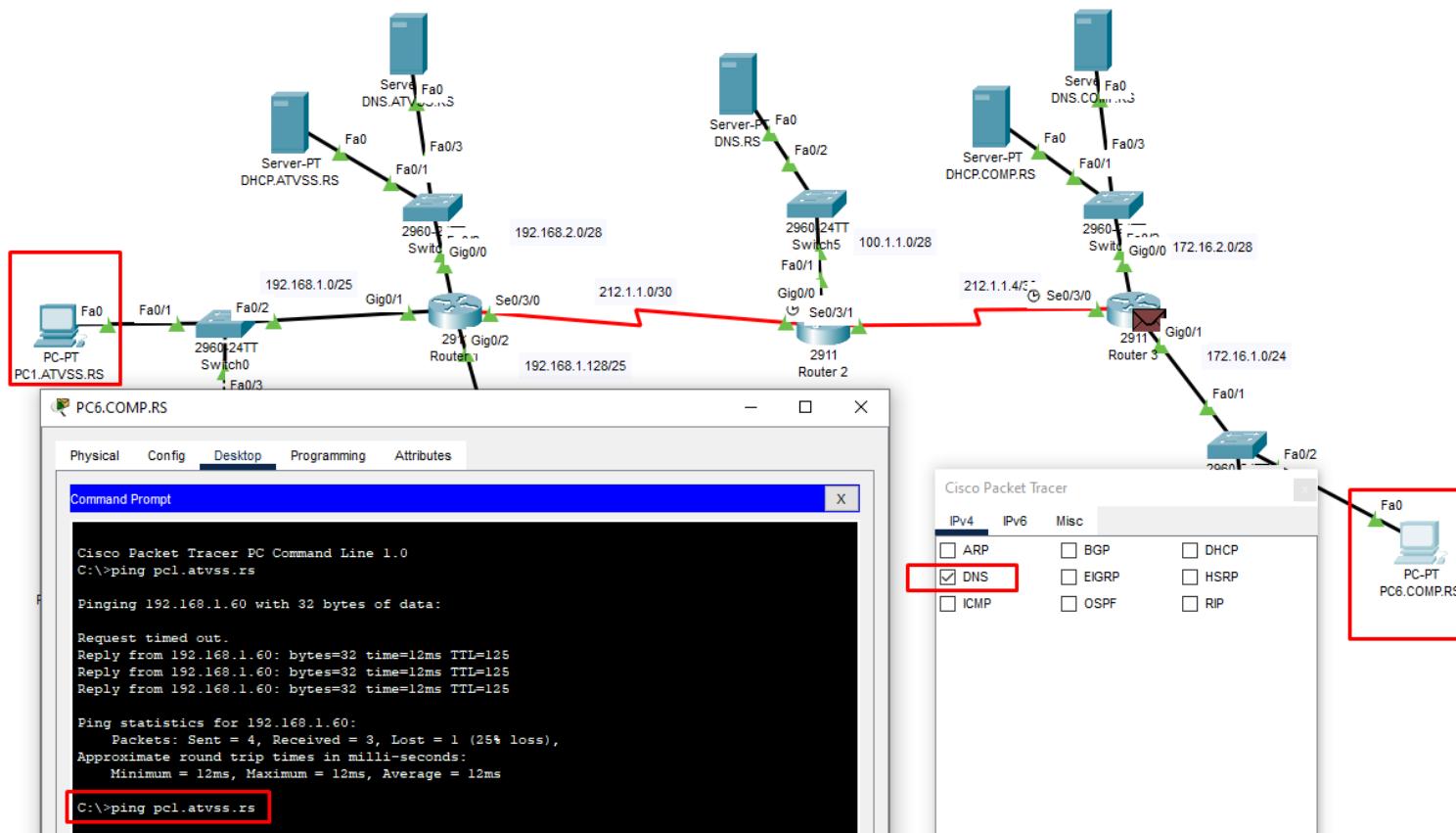
OSI Model [Outbound PDU Details](#)

PDU Formats

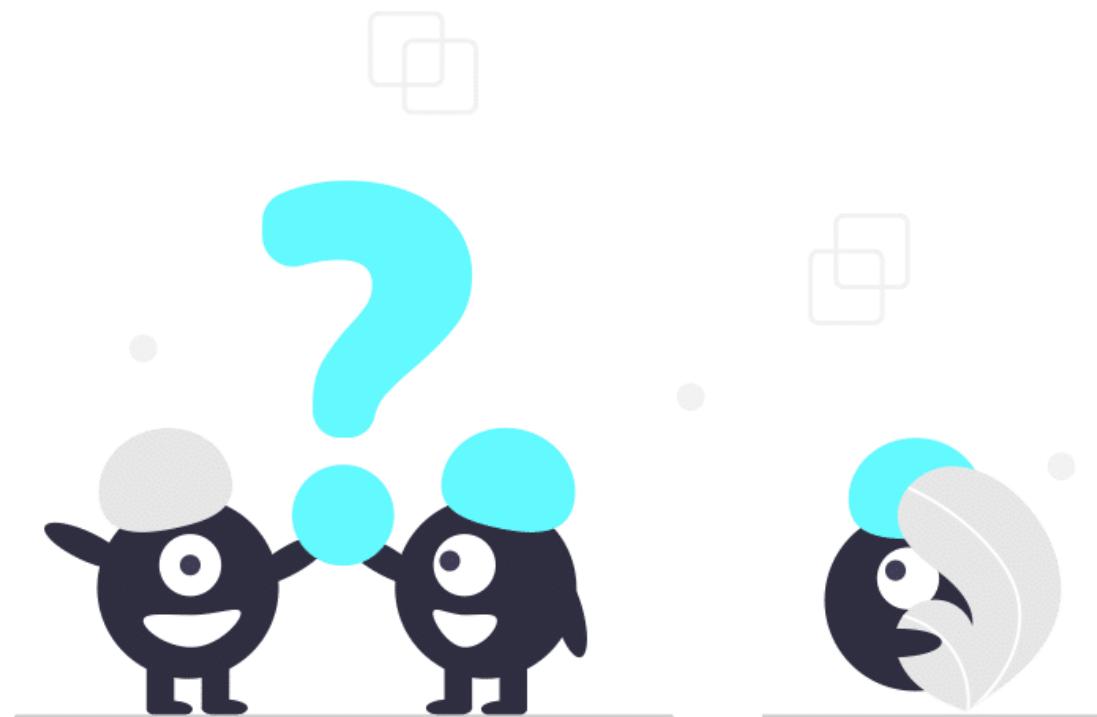
EthernetII					
0	4	8	12		
PREAMBLE: 101010..10		DEST ADDR: 0000.0C68.7301	SFD		
SRC ADDR: 0001.9726.9E30	TYP: E:0x	DATA (VARIABLE LENGTH)	FCS: 0x00000000		
IP					
0	4	8	16	20	24
VER: 4	IHL: 5	DSCP: 0x00	TL: 56		
ID: 0x0001		FLA: GS: 0	FRAG OFFSET: 0x000		
TTL: 128		PRO: 0x11	CHKSUM		
SRC IP: 100.1.1.10					
DST IP: 192.168.2.6					
DATA (VARIABLE LENGTH)					
UDP				Bytes	
0	4	8	16	20	24
SOURCE PORT: 1025		DESTINATION PORT: 53		Length: 0x0024	
Length: 0x0024		Checksum: 0		Data (Variable Length)	
DATA (VARIABLE LENGTH)					
DNS Header				Bits	
0	8	16	24		
Transaction ID: 0x4626		OPC: C: C: C: Z:	QDCOUNT: 1	ANCOUNT: 0	
QDCOUNT: 0		ANCOUNT: 0		ARCOUNT: 0	

ZADATAK ZA SAMOSTALNI RAD

Potrebno je konfigurisati DNS server za domen COMP.RS tako da se omogući pretraga klijenata po nazivu u lokalnoj mreži, kao i u drugim mrežama. Simulacijom ispratiti slanje paketa.

Hvala na pažnji.

PITANJA?!